Leidraad voor bepalen integratief beeld (dynamisch ontwikkelingsmodel)

Om op een systematische manier orde aan te brengen in het geheel aan kenmerken van de leerling én van de context, wordt er in de PD-methodiek uitgegaan van een dynamisch ontwikkelingsmodel. De behandelaar bekijkt samen met de betrokkenen welke verklarende en op elkaar inwerkende condities mede bepalen hoe de beschermende en risicofactoren van leerling én context geduid kunnen worden. In feite is er sprake van een groot aantal puzzelstukjes - aangeleverd door professionals, ouders, de leerling zelf - die tezamen bijdragen aan het vormen van het complete verhaal. Welke specifieke aanpak(ken), varianten en combinaties in de concrete situatie het meest geschikt zijn, is mede afhankelijk van de analyse van het volledige verhaal.

Hieronder is de leidraad opgenomen voor het bepalen van het integratief beeld op basis van het dynamisch ontwikkelingsmodel, die in nauwe samenwerking (wetenschap en praktijk) voor het PD-traject is ontwikkeld.

In deel 3 van dit boek, is het Dynamisch Ontwikkelingsmodel (Pennington, 2002) nader uitgewerkt en wordt onderbouwd, waarom er binnen de PD-methodiek voor dit model is gekozen. Ook is in deel 3 aandacht besteed aan de behandelingscyclus (Ruijssenaars, 2001/2019; De Bruyn & Ruijssenaars, 2015), waar de PD-methodiek mede op is gebaseerd.

Leidraad voor bepalen integratief beeld (dynamisch ontwikkelingsmodel)

Probleemsituatie: hardnekkige lees- en spellingproblemen met gerede kans op doorverwijzing naar de vergoede zorg.

Uitgangspunt: Wacht nooit op genoeg achterstand en gebleken hardnekkigheid, want dan ben je te laat. Je moet er véél eerder bij zijn, met méér expertise.

Opvattingen over dyslexie

- Dyslexie is een ontwikkelingsstoornis vanaf het begin
- Geen enkelvoudige stoornis maar multifactorieel (daarom een beschrijvende definitie)
- Geen standaard diagnose, geen standaardbehandeling → expertise en samenwerking nodig

Gedrag

- Je ziet 'iets': een teveel of een te weinig aan gedrag
- Individueel bepaald en/of door de omgeving bepaald

Dynamisch model

- Hoe ontwikkelt zich een ontwikkelingsstoornis?
- Dynamisch: alles werkt op elkaar in/per individu en context anders

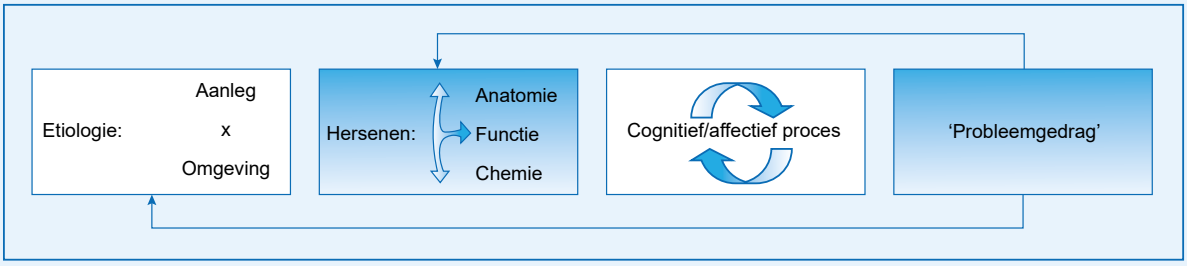

Dynamisch model voor het ontstaan van ontwikkelingsproblemen (zie: Ruijssenaars, Minnaert & Ghesquière, 2014; Pennington, 2002).

Oorzaken

- Denken in één oorzaak is niet aangewezen, meervoudige oorzaken
- Iedere oorzaak heeft een eigen 'gewicht'
- Ook oorzaken werken dynamisch op elkaar in
- Onderwijs en thuis is ook omgeving: kan gedrag versterken of tegenwerken

Preventieve behandeling

- Verwachtingen m.b.t. concrete interventies, de te behalen effecten en de reactie van de leerling, mede afgezet tegen wat er al eerder gedaan is
- Van meet af aan expertise inzetten: goede, valide en betrouwbare kennis en vaardigheden wordt ingezet voor het te kiezen behandeltraject met regelmatige evaluatie met het model als leidraad

Samenwerken

- Leerkracht, ouders en specialist zijn één team (leerlingen zoveel als mogelijk betrekken)
  - Specialist is iemand die de specialistische kennis en vaardigheden heeft die nodig zijn
  - Leerkracht is de spil, moet greep krijgen en houden én durven vragen!
  - Ouders zijn 'kenner' van hun kind en hun verhaal moet worden gehoord.